

**Saksutredning: Høringsuttalelse - Forskrift om tidsfrister i behandling av
akvakultursøknader**

Vedlegg ..... / av: /
Sak: .....

FYLKESRÅDMANNENS INNSTILLING

1. Fylkesutvalget i Sør-Trøndelag stiller seg positivt til at det innføres egen forskrift om tidsfrister i behandlingen av akvakultursøknader. For en stor del av akvakulturnæringa vil forslaget innebære redusert saksbehandlingstid og bidra til større forutsigbarhet i forbindelse med planlegging av fremtidige utsett og lokalitetsbruk.

For settefisknæringa eller andre deler av næringa som må benytte ferskvann, medfører imidlertid forslaget en potensiell forverring, da det legges opp til at NVE som sektormyndighet ikke skal omfattes av de angitte tidsfristene. Fylkesutvalget ber Fiskeri- og kystdepartementet om å ta dette opp med OED, med sikte på at det blir tatt grep som setter NVE bedre i stand til å kunne inngå i ordningen med tidsfrister i behandlingen av akvakultursaker.

2. Etter fylkesutvalgets vurdering vil det kunne være mulig å redusere saksbehandlingstiden ytterligere, ved å kutte ned på kommunens frist for behandling fra 8 til 4 uker etter utløpte 4 uker til offentlig utlegging. Fylkesutvalget viser her til de erfaringer som ble gjort gjennom Trøndelagsmodellen, der kommunene stort sett klarte å behandle akvakultursøknader i løpet av 6 uker, inkludert 4 uker offentlig utlegging.

Det er også mulig å oppnå redusert saksbehandlingstid gjennom økt bruk av elektroniske løsninger. Fylkesutvalget viser her til det arbeidet som er igangsatt og som pågår i regi av Sør-Trøndelag fylkeskommune, og ber om at fiskerimyndighetene bidrar til at denne prosessen kan ferdigstilles så raskt som mulig.

3. Fylkesutvalget viser til høringsbrevets kommentarer om at Fiskeri- og kystdepartementet vil vurdere å legge ut lister over de ulike sektormyndigheters tidsforbruk på internett eller andre egnede fora. En effektiv saksbehandling er basert på best mulig grad av samarbeid mellom de ulike partene, og Fylkesutvalget vil derfor frarå at det tas i bruk metoder som kan virke negativt på et slikt samarbeid.

VEDLEGG OG ANDRE SAKSDOKUMENTER

Nummererte vedlegg som følger saken

Høringsbrev av 27. november 2009 fra Fiskeri- og kystdepartementet: Forskrift om tidsfrister i behandling av akvakultursøknader.

BAKGRUNN

Fiskeri- og kystdepartementet foreslår å innføre tidsfrister i saksbehandlingen av søknader etter akvakulturloven.

FAKTISKE OPPLYSNINGER

I forbindelse med gjennomføring av forvaltningsreformen er oppgaver knyttet til tildeling av akvakulturtillatelse, overført fra Fiskeridirektoratets regionkontorer til fylkeskommunene. Overføringen skjedde den 01.01.2010.

Fra samme dato opphørte prøveprosjektet ”Trøndelagsmodellen”. Dette prosjektet ble igangsatt i 2002 med sikte på å redusere saksbehandlingstida for akvakultursøknader, og prosjektet innebar at Fiskeridirektoratet region Trøndelag fikk delegert myndighet til å behandle søknader etter matloven, havne- og farvannsloven og forurensningsloven.

Søknadsbehandling etter akvakulturloven innebærer at det må innhentes tillatelser/uttalelser fra flere ulike hold. Fylkeskommunen har koordineringsansvar, og skal foreta behandling etter akvakulturloven. Før det eventuelt gis tillatelse, må det foreligge tillatelse både etter matloven (Mattilsynet), forurensningsloven (Fylkesmannen) og havne- og farvannsloven (Kystverket). For anlegg der det kreves uttak av ferskvann, må det også foreligge uttalelse/tillatelse etter vannressursloven (NVE). I tillegg skal kommunen der anlegget søkes etablert, behandle søknaden etter plan- og bygningsloven. Fylkesmannen skal også foreta en vurdering i forhold til viltinteresser, naturmangfold, lakselov m.m. mens Fiskeridirektoratet skal vurdere om en etablering kommer i konflikt med fiskeinteressene i området. Det vises her til flytskjema vedlagt høringsbrevet.

Behandlingen av akvakultursøknader er kompleks, og fylkeskommunene må vente på vedtak/uttalelser fra 4-5 statlige sektormyndigheter og fra kommunen før søker får endelig svar på søknaden.

Som et forsøk på å effektivisere saksbehandlingen legger Fiskeri- og kystdepartementet fram et forslag til forskrift om tidsfrister som vil føre til en total saksbehandlingstid på 22 uker bestående av 5 ulike faser.

Fase 1. Mottak og kvalitetssikring (fylkeskommunen)	(2 uker)
Fase 2. Kunngjøring og offentlig utlegging	(4 uker)
Fase 3. Kommunal behandling	(8 uker)
Fase 4. Statlig behandling (statlige sektormyndigheter)	(4 uker)
Fase 5. Sluttbehandling (fylkeskommunen)	(4 uker)

Det forutsettes at søknaden er komplett ved mottak, det vil si at eventuelle dispensasjoner fra plan- og bygningsloven, verneinteresser, kulturminner etc er avklart og foreligger som vedlegg til søknaden. Det forutsettes også at søknaden er forelagt NVE og at det, dersom det er nødvendig, foreligger tillatelse etter vannressursloven.

Statlige myndigheter får oversendt søknaden til informasjon samtidig som søknaden sendes over til kommunen. De vil dermed ha fått kjennskap til søknaden 3 måneder før fristen på 4 uker begynner å løpe og kan derfor planlegge ressursbruken i god tid før søknaden skal behandles.

En oversittelse av fristene vil ikke medføre konsekvenser eller noen form for sanksjoner. Forskrifta er basert på at de statlige sektormyndighetene vil overholde fristene i samsvar med god forvaltningsskikk. Fiskeri- og kystdepartementet vil vurdere om det skal legges ut lister over de ulike myndighetenes tidsforbruk på internett eller andre egnede fora.

HELHETLIG DRØFTING

Forslaget omfatter ikke NVE. I dag kan det ta flere år før en søknad om konsesjon etter vannressursloven er ferdigbehandlet. For slike søknader får det liten betydning at det innføres tidsfrister, fordi det er behandlingstida i NVE som utgjør ”flaskehalsen”. Dersom en settefisksøknad ikke er komplett før NVE er ferdig med sin behandling, vil saksbehandlingen etter akvakulturloven (22 uker) komme i tillegg til den tiden saken har tatt i NVE.

Det bør være et mål å få ned saksbehandlingstida også for settefisksøknader. I den forbindelse er det viktig å informere alle sektormyndighetene om at det foreligger en søknad så tidlig som mulig i søknadsprosessen. Dersom for eksempel en av sektormyndighetene ikke kan gi tillatelse, bør saken avsluttes så fort som mulig og helst før den legger beslag på unødvendig kapasitet hos de andre sektormyndighetene.

Etter fylkesrådmannens vurdering løser ikke forslaget om tidsfrister problemene med saksbehandlingstid for ferskvannssøknader. Det er beklagelig at det ikke er foreslått tiltak for å endre på en svært uheldig praksis eller vurdert nærmere hva som er bakgrunnen for den lange saksbehandlingstida for disse søknadene. For å møte behovet kreves radikale forvaltningsmessige endringer i OED/NVE.

Nedkorting av tidsfristene:

Departementet har bedt høringsinstansene om forslag til nedkorting av tidsfristene der dette anses som mulig.

I forbindelse med Trøndelagsmodellen ble det forsøkt innført frist for kommunens behandling av akvakultursøknader. Kommunene fikk en frist på ca 6 uker fra saken ble oversendt fra Fiskeridirektoratets regionkontor. I disse 6 ukene inngikk 4 uker offentlig utlegging. Dersom kommunen ikke klarte å behandle saken innen fristen, ble den anmodet om å komme med en tilbakemelding om når uttalelse kunne forventes å foreligge.

Dette fungerte svært bra, og de fleste kommunene der det finnes akvakulturvirksomhet, klarte de fleste gangene å behandle søknadene innen fristen på 6 uker.

Det er søker som har ansvaret for, i samråd med kommunen, å sørge for at søknaden blir kunngjort og lagt ut til offentlig innsyn. Søker må derfor bli informert om at søknaden er oversendt kommunen. Det bør være i søkers egen interesse at søknaden blir lagt ut så snart som mulig, men det vil ikke være riktig å fastsette frist for når dette skal skje.

På bakgrunn av de erfaringene som ble gjort gjennom Trøndelagsmodellen, anbefaler fylkesrådmannen å redusere fase 3, Kommunal behandling, til 4 uker (etter at offentlig utlegging er ferdig).

Fase 1, Mottak og kvalitetssikring

Det er foreslått at tildelingsmyndigheten (fylkeskommunen) skal ha 2 uker for å gjennomgå og kvalitetssikre søknadene. Fristen beregnes fra søknaden er mottatt hos tildelingsmyndigheten.

Etter innføring av elektronisk saksbehandling kan det ta litt tid fra en søknad er mottatt og stemplet inn til søknaden er kommet fram til riktig saksbehandler. I realiteten kan det derfor ofte forekomme at saksbehandler ikke får mer enn ca 1 uke på å gjennomgå søknaden, skrive ut alle vedleggene og få sendt den over til kommune og sektormyndigheter. Ulike datasystemer hos de forskjellige partene og lav kapasitet for mottak av elektronisk post, gjør at søknadene med til dels svært store vedlegg, fremdeles må kopieres og sendes i papirformat. Dette tar uforholdsmessig lang tid, og gjentagende utskrifter og skanning av dokumenter reduserer kvaliteten og lesbarhet på søknadene.

Sør-Trøndelag fylkeskommune tok tidlig i 2009 initiativ til å få laget et elektronisk søknadsskjema. Formålet med dette var bl.a. å få til et enkelt system med elektronisk overføring/sending av dokumenter mellom tildelingsmyndigheten og de ulike sektormyndighetene/kommunene. I følge planen, kan et fullelektronisk system kanskje være operativt i løpet av første halvdel av 2010.

Dagens praksis kan være sårbar i forhold til å overholde en frist på 14 dager fra søknaden mottas. Fylkesrådmannen har imidlertid tro på at arbeidet med å få til en elektronisk løsning vil lykkes og at det derfor bør være realistisk å sette en frist på 2 uker til mottak, kvalitetssikring og oversendelse av søknader.

FYLKESRÅDMANNENS KONKLUSJON

Fylkesrådmannen er positiv til at det legges frem en forskrift med tidsfrister, men er ikke fornøyd med at NVE ikke skal omfattes av forskriften. Den lange saksbehandlingstida for ferskvannssøknader er ikke akseptabel, og det er derfor behov for at dette blir tatt nærmere opp med OED og NVE.

Når det gjelder forslag til å redusere den foreslåtte tiden på 22 uker, kan det spares inn noen uker ved å redusere fristen for kommunene fra 8 uker til 4 uker.

Det er også mulig å oppnå redusert saksbehandlingstid gjennom å ta i bruk elektroniske løsninger. Her vil både digitale søknadskjema og elektronisk kommunikasjon mellom de ulike sektormyndighetene kunne bidra til ytterligere reduksjon utover de 22 ukene (eventuelt 18 uker) som er foreslått i forskriften. Sør-Trøndelag fylkekommune har kommet langt i arbeidet med å få til en elektronisk løsning, og denne prosessen forventes å være slutført i første halvdel av 2010.

Behandlingen av akvakultursøknader er kompleks og impliserer mange ulike sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner. For å oppnå en mest mulig effektiv forvaltning er det viktig at det legges til rette slik at de ulike partene kan samarbeide på en mest mulig konstruktiv måte. Det må forventes at det kan dukke opp uforutsette forhold som vil føre til fristoversittelse. Offentliggjøring av lister som viser saksbehandlingstida må derfor gjøres med omhu og etter at det er foretatt en grundig vurdering i hvert enkelt tilfelle. Hvis ikke kan dette lett oppfattes som en offentlig gapestokk og bidra til dårlig samarbeidsklima.